

Pasaka **EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENĖ** – gražiausia, paslaptlingiausia ir archajiškiausia lietuvių pasaka, neturinti jokių pėdsakų (siužetinių ar mitologinių) kitų tautų pasakose.

Šioje pasakoje glūdi švelni didaktika, kilniųjų žmogaus savybių – draugiškumo, ištikimybės, drąsos, meilės, pasiaukojimo – vertinimas.

„Sunku surasti kitą pasaką, kuri Lietuvoje būtų sulaukusi tokio visų dėmesio, kaip „Eglė žalčių karalienė“. Jau nuo XIX a. vidurio ji intensyviai užrašinėjama, spausdinama daugelyje mokslinių ir populiarių leidinių, pagal jos motyvus kuriamos poemos, dramos, apysakos, operos ir baletai, skulptūros, estampai, knygų iliustracijos. Ši pasaka yra tapusi savotišku lietuvių tautosakos grožio ir vertės etalonu.”

Taip apie „Eglę žalčių karalienę“ yra kalbėjęs žymus lietuvių tautosakos ir mitologijos tyrinėtojas Norbertas Vėlius.

Poema-pasaka „Eglė žalčių karalienė” – vienas gražiausių Salomėjos Nėries kūrinų. Jame susipažįstame su gražuoje žvejo dukra – Egle, jos vyru – marių valdovu žalčiu Žilvinu ir jų vaikais: stipriuoliais Ažuolu, Uosiu, Beržu ir bailiaja dukrele – Drebulėle.

Knyga gausiai iliustruota dailininkės Giedrės Sen piešiniais.

ISBN 978-609-8145-18-2

© Tekstas, Salomėja Nėris, 2016

© Iliustracijos, Giedrė Sen, 2016

© Leidykla „Ramduva“, 2016

SALOMĒJA NĒRIS

EGLĒ ZAĻĒJU KARALIENE

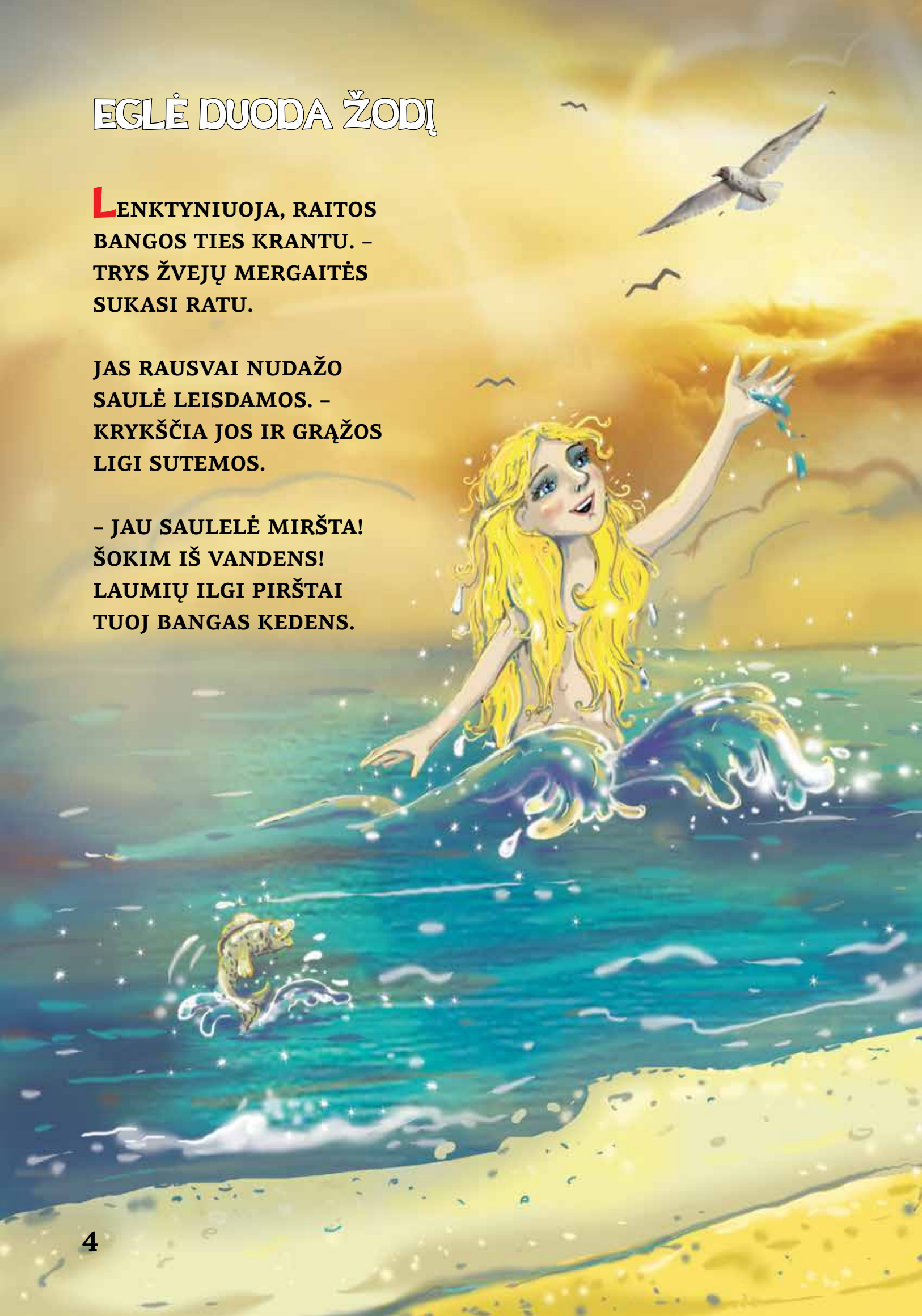

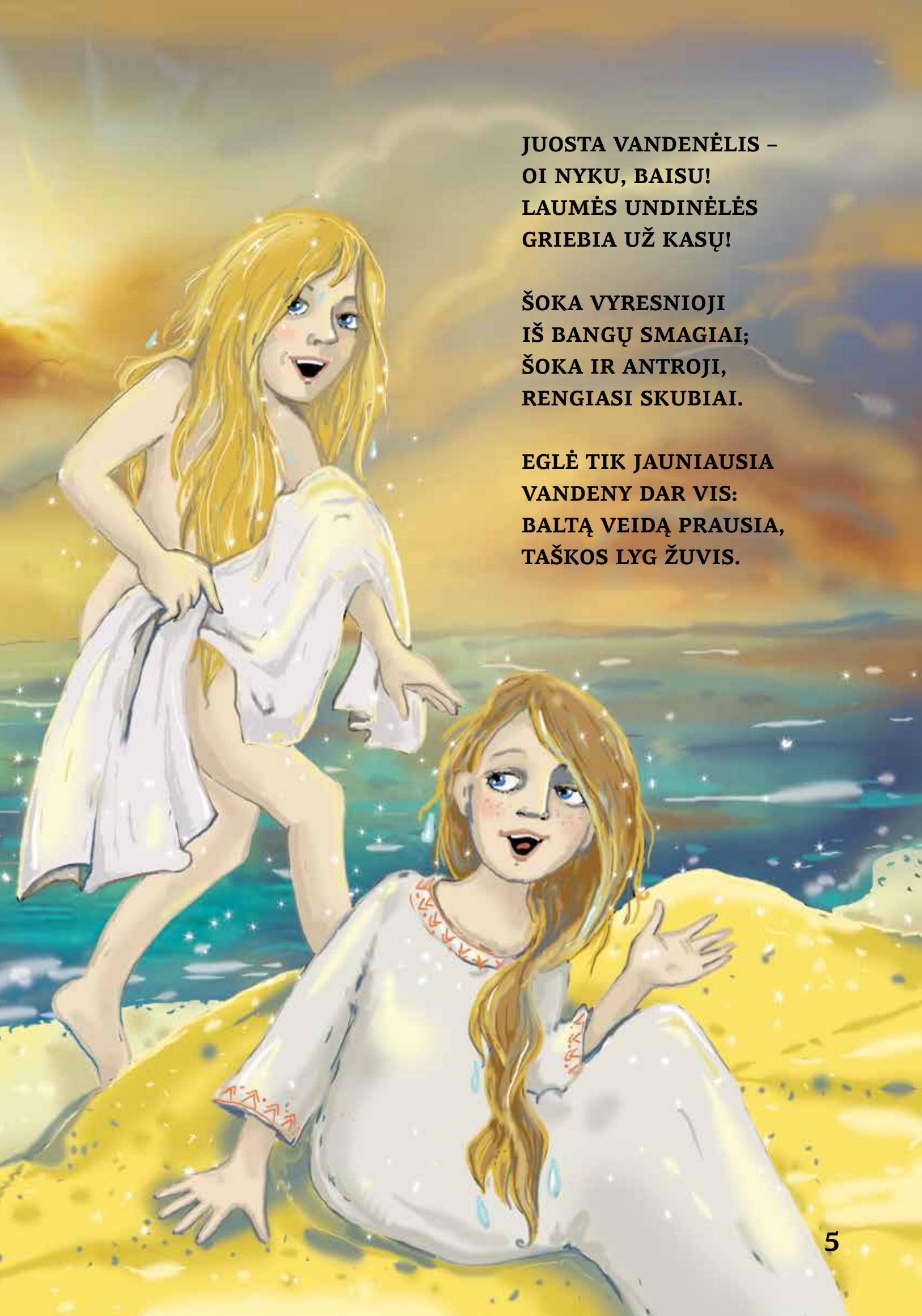
EGLĖ DUODA ŽODĮ

LENKTYNIUOJA, RAITOS
BANGOS TIES KRANTU. –
TRYŠ ŽVEJŲ MERGAITĖS
SUKASI RATU.

JAS RAUSVAI NUDAŽO
SAULĘ LEISDAMOS. –
KRYKŠČIA JOS IR GRAŽOS
LIGI SUTEMOS.

– JAU SAULELĖ MIRŠTA!
ŠOKIM IŠ VANDENS!
LAUMIŲ ILGI PIRŠTAI
TUOJ BANGAS KEDENS.

**JUOSTA VANDENĖLIS –
OI NYKU, BAISU!
LAUMĖS UN DINĖLĖS
GRIEBIA UŽ KASŲ!**

**ŠOKA VYRESNIOJI
IŠ BANGŲ SMAGIAI;
ŠOKA IR ANTROJI,
RENGIASI SKUBIAI.**

**EGLĖ TIK JAUNIAUSIA
VANDENY DAR VIS:
BALTĄ VEIDĄ PRAUSIA,
TAŠKOS LYG ŽUVIS.**

– EGLE, NEBELAUKIAM!
EINAVA NAMO!
SLIBINAI ATPLAUKIA,
VEIZĖK, SUTEMOJ –

GAŠDINA JĄ SESĖS. –
ŠOKA JI STAIGA
IR KASAS ŠVIESIAŠIAS
GREŽIASI NUOGA.

MARŠKINIAIS JAU VELKAS, –
KLYKTELI BALSU. –
KAS? NEJAUGI VILKAS!
IR VISOM BAISU.

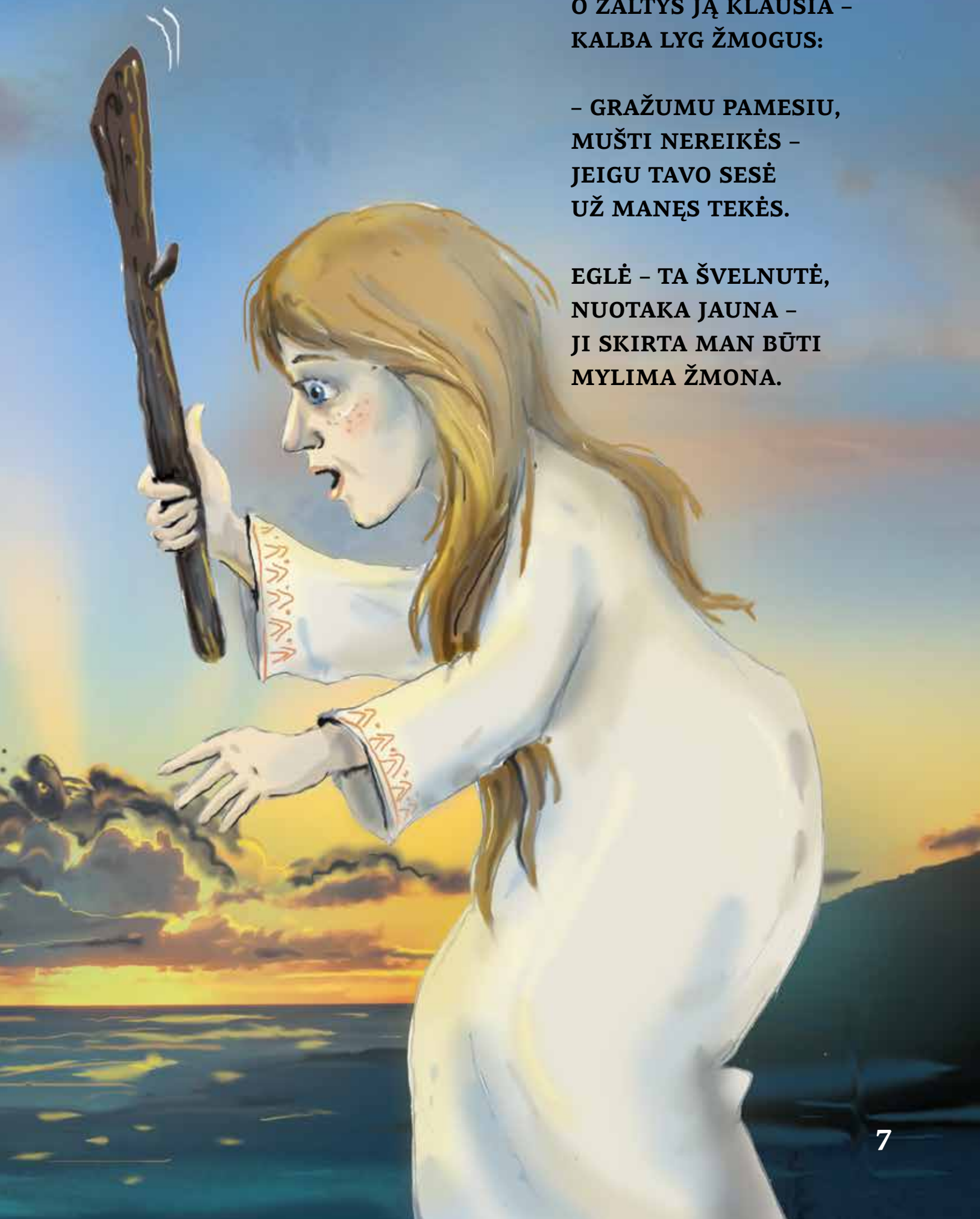
STEBISI MERGAITĖS,
ŽIŪRI VISOS TRYS:
TŪNO SUSIRAITĖS
MARŠKINIUS ŽALTYS.

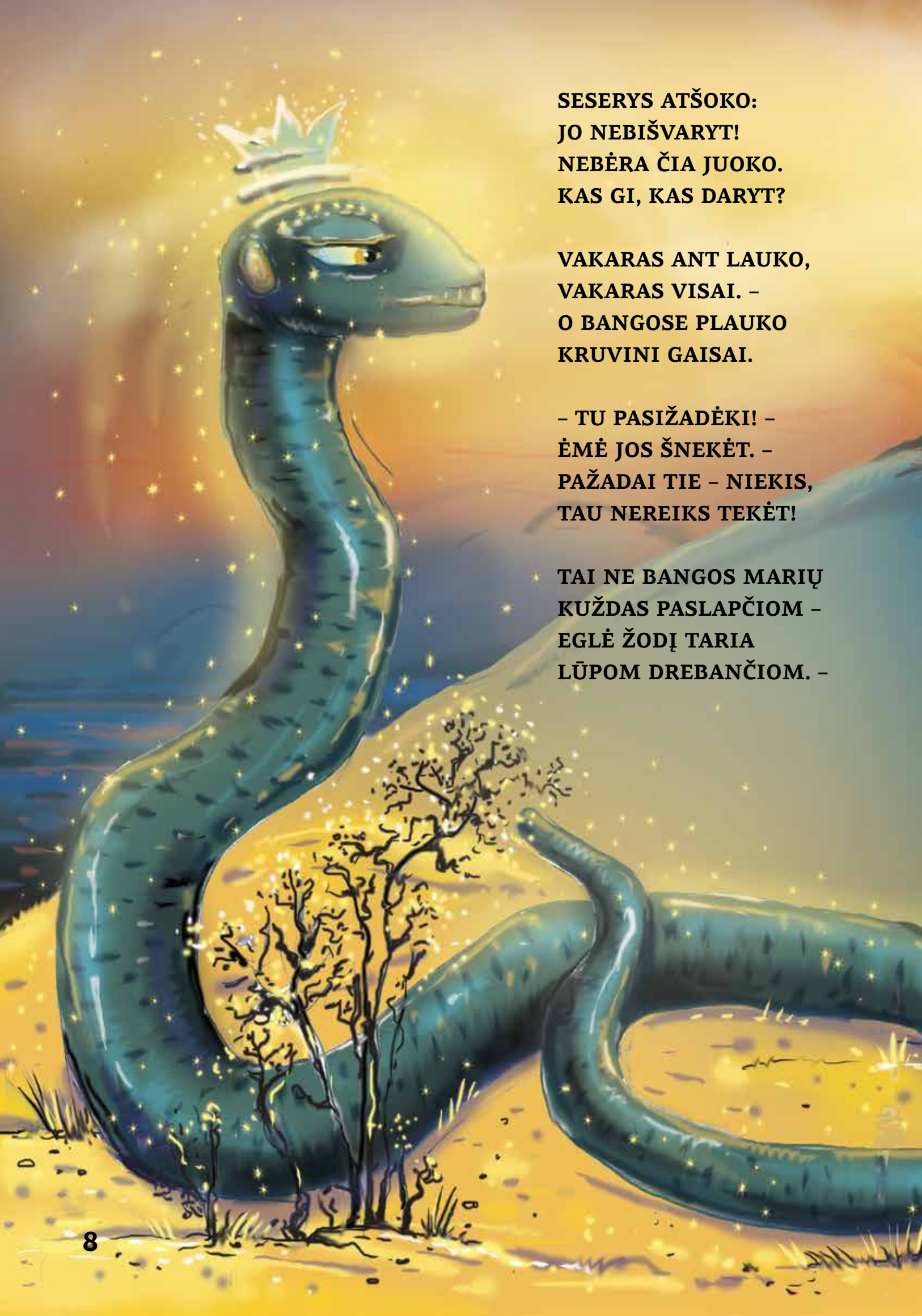

PAGALĮ VYRIAUSIA
TVERIA Į NAGUS;
O ŽALTYS JĄ KLAUSIA –
KALBA LYG ŽMOGUS:

– GRAŽUMU PAMESIU,
MUŠTI NEREIKĖS –
JEIGU TAVO SESĖ
UŽ MANĘS TEKĖS.

EGLĖ – TA ŠVELNUTĖ,
NUOTAKA JAUNA –
JI SKIRTA MAN BŪTI
MYLIMA ŽMONA.

**SESERYS ATŠOKO:
JO NEBIŠVARYT!
NEBĖRA ČIA JUOKO.
KAS GI, KAS DARYT?**

**VAKARAS ANT LAUKO,
VAKARAS VISAI. –
O BANGOSE PLAUKO
KRUVINI GAISAI.**

**– TU PASIŽADĖKI! –
ĖMĖ JOS ŠNEKĖT. –
PAŽADAI TIE – NIEKIS,
TAU NEREIKS TEKĖT!**

**TAI NE BANGOS MARIŲ
KUŽDAS PASLAPČIOM –
EGLĖ ŽODĮ TARIA
LŪPOM DREBANČIOM. –**

O SESELĖS JUOKIAS:

– SĄLYGA GERA!

**JUDVIEM SUSITUOKUS –
BUS GRAŽI PORA.**

– PRIŽADA – TEKĖS JI, –

MARŠKINIUS PALIK!

**PAS TĖVELĮ TIESIAI
PIRŠLĖMIS ATVYK!**

IR ŽALTYS BEKOJIS

DINGSTA SUTEMOJ. –

**SESERYS KVATOJAS,
EIDAMOS NAMO.**

EGLĖ NET PAMIRŠO:

KAS GI BETIKĖS,

KAD ŽALTYS JAI PIRŠOS,

KAS UŽ JO TEKĖS?

An illustration depicting a scene from a story. In the upper part, a family is looking out from a wooden window. On the left, a woman with brown hair and a white blouse looks surprised. Next to her, a young boy with blonde hair and a white shirt also looks surprised. Behind them, an older man with a mustache and a light blue shirt looks on. To the right of the window, an elderly woman with white hair, wearing a green vest over a white blouse and a red skirt, sits on a wooden bench, looking concerned. In the lower left foreground, a young girl with long blonde braids and a white blouse stands behind a dark wooden fence, looking up with a surprised expression. Pink flowers and green leaves are visible near the fence.

PAGROBTA

TREČIADIEN SESELĖS,
BROLIAI DEVYNI
IŠ LAUKŲ PIRKELĖN
BĖGO TEKINI.

- PAŽIŪRĖK, TĖVELI,
EGLE, ŽVELK IR TU,
KAS TENAI IŠ KELIO
SUKA Į VARTUS?

LANDŪS NEREGĖTI
RENKASI SVEČIAI:
VARTUOS, PALEI KLĖTĮ
RANGOSI ŽALČIAI.

NIEKUR NEMATYTA,
AUKSU NULIETA,
SLIBINAIŠ KINKYTA
RIEDA KARIETA.

EGLĖ NUSIGANDO:
ATMENA PATI,
KAIP ŽADĖJOS ANDAI
BŪT ŽALČIŲ MARTI.

KAM TADA KVATOJOS?
EGLEI NERAMU –
BIJO KELTI KOJOS
IŠ TĖVŲ NAMŲ.

O ŽALTYS DIDŽIAUSIAS
ŠLIAUŽIA PRO DURIS,
MANDAGIAI PAKLAUSĘS:
GAL NEIŠVARYS?

JIS MARČIOS ATVYKĘS? –
JŪRA TEN GILI –
LAUKIA TEN JAUNIKIS
GINTARO PILY.

LAUKIA KARALAITIS
NUOTAKOS DAILIOS. –
JAM NERŪPI KRAITIS,
JAM NEREIK DALIOS.

JAM PASIŽADĖJUS
EGLĖ, JŲ DUKRA.
KUR JI PASIDĖJUS?
AR ČIA JOS NĖRA?

KLĖTYJE MARGOJOJ
EGLĖ PASLĖPTA.
VEIDELIUS VAGOJA
AŠARA KARŠTA.

– NERAUDOK, DUKRELE,
SRIŪBAUTI PALIAUK:
GAL NEREIKS TAU KELIO
TOLIMO KELIAUT.

AR ŽVEJYS JAU SENAS
BŪTŲ BE GALVOS?
OI, ŽALČIAMS JIS MENĄ
GUDRŲ SUGALVOS!

TĖVAS JĄ RAMINA,
GLOSTO PETELIUS
IR APGAUT KETINA
ĮKYRIUS PIRŠLIUS.

BALTA ŽĄSĖ KELIA
AUKSO VEŽIMAN:
VEŽKITĖS MARTELĘ,
DUKRUŽĖLĘ MAN!

ŠTAI PER MIŠKĄ TRAUKIA
ŽALČIO KARIETA, –
O GEGUTĖ ŠAUKIA
TARTUM APDUOTA.

JIE, GIRDI, VEŽĄSI
NE MARTELĘ, NE, –
O TIK BALTA ŽĄSĖ
AUKSO VEŽIME.